

Slovenski

u. Viher nobert
Vuzenica

hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 4. marca 1938

Štev. 5

Ing. I. O. Kašpárek:

Vsestranska uporaba hmelja

V okviru nemške štiriletke se vrše tudi razni poskusi, kako izrabiti različne odpadke, preprečiti kvarenje blaga, kako nadomestiti razne surovine itd. Naloga take štiriletke je pač, spraviti nemško gospodarstvo tako daleč, da bi Nemčija v primeru vojne bila z vsem preskrbljena in neodvisna od uvoza surovin iz inozemstva. In znani so že razni nadomestki, ki jih je izdelala kemija v Nemčiji, kakor n. pr. umetni gumi, umetni bencin, volna iz mleka itd.

Taki poskusi seveda tudi hmeljarstva niso zgrešili. Kakor smo že poročali, hočejo v Nemčiji vpeljati v pivovarski industriji hmeljski izvleček namesto hmelja. Nemčija namreč nima interesa na veliki površini hmeljišč, ker nujno potrebuje zemljo za pridelovanje žita in ji je zato nadomestek za hmelj dobrodošel.

Iz zadnjega poročila o pivovarskem gospodarstvu v štiriletki pa posnemamo, da se bodo tudi odpadki hmelja pri varenju piva dali izrabiti. Kot krmilo ti odpadki niso porabni, ker so preveč grenki in imajo premalo krmilne vrednosti. Tudi za gnojenje ne izdajo mnogo. Pač pa se v teku pivovarskega procesa sproščena celuloza dá dobro uporabiti kot surovina za izdelavo lepenke. Sui hmelj vsebuje namreč tudi 50% celuloze in ravnatelj dr. Wanderscheck v Draždanih je s poskusi dokazal, da je za izdelavo lepenke mogoče uporabiti namesto starega papirja 50% in celo do 80% omenjenih odpadkov hmelja, ne da bi pri tem trpela kakovost lepenke. Ker starega papirja navadno primanjkuje, je ta nova surovina v industriji lepenke zelo dobrodošla in se sedaj proučuje na-

čin, kako to novo surovino najbolje shraniti in ohraniti.

Tudi poskusi za izdelavo prediva iz hmeljskih trt se nadaljujejo. Na 1 ha zemljišča se pridela okroglo 1000 kg kobul, 3000 kg zelenja in 4000 kg trt. Po dosedanjih poskusih se dobi iz dveh hmeljskih trt 21 g prediva, z 1 ha torej okroglo 100 kg in z 9000 ha 9000 stofov v vrednosti 1,600.000 RM. To je vsekakor velikanska vrednost z ozirom na okolnost, da se je hmeljske trte večinoma smatralo doslej kot ničvredni odpadki. Zadnje jesen so se v vseh okoliših vršili poskusi pridobivanja prediva iz hmeljskih trt, da se ugotovi njegova vrednost ter kakovost in pa kako se pridobivanje tega prediva praktično izplača. Če pomislimo, da bi nemško hmeljarstvo s tem predivom moglo nadomestiti 43% produkcije konoplje, to je 5000 ha zemljišča, si lahko predstavljamo, kako dalekosežnega pomena bi bila uporaba hmeljskih trt za predivo.

Kakor iz navedenega sledi, bo hmeljarstvo vsekakor znatno pridobilo na svoji važnosti, če se bo hmeljske trte v slučaju pomanjkanja surovin dalo uporabiti za predivo. Nemčija že dandanes mrzlično deluje na to, da vse odpadke čim boljše izrabi, pa posveča zato svojo pozornost tudi hmelju in celó hmeljskim trtam, ki so dosedaj bile brez prave vrednosti.

Škropilnice, hmeljariji, si preskrbite čimprej, da bodo pravočasno pri roki; **najboljše Holderjeve** dobavlja svojim članom najceneje **Hmeljarska zadruga** r. z. z. o. z. v Žalcu. Istočasno dobite tudi **elektromotorje** za pogon ventilatorjev v sušilnicah in drugih kmetijskih strojev.

O sezoni 1937/38

(Nadaljevanje.)

Takoj po obiranju je tudi pričela kupčija. Sicer se je že med obiranjem nekaj kupovalo, vendar le manjše količine za vzorce. Za to blago so se plačevale zelo različne cene, baje tudi do 30 din za kg, vendar so te cene za pravo kupčijo navadno brez pomena. Prava kupčija se je pričela razvijati šele h koncu avgusta, ko je bilo po večini že obrano.

Toda razvoj kupčije že od začetka ni bil nič kaj živahen, prav nič viharen, kakor sicer v tistih dobrih letih, ko se obeta za hmeljarje ugodno gibanje cen. Le nekako obočavljaje se je pričelo polagoma mirno kupovati v manjšem obsegu. Cene so se nekako ustanovile na 20–25 din za boljše in najboljše blago, vendar je bilo za najboljše sorazmerno manj povpraševanja in le za srednje po ceni 20–23 din nekaj več. Šele v drugi polovici septembra se je pojavilo več povpraševanja tudi za najboljše blago ter se je tudi cena dvignila na 26 din, z napitnino vred se je v nekaterih primerih izjemoma doseglo celo do 27 din za kg. Toda ta živahnost je bila kaj kratkotrajna in že v oktobru so cene začele popuščati, so nazadovale bolj in bolj in že h koncu novembra se je tudi za najboljše blago doseglo le še nekaj nad 16 din za kg. Pri tej ceni šele se je nadaljnje nazadovanje ustavilo in, ne da bi se bistveno izboljšala, je ostala ta cena tudi še v letu 1938.

Četudi v teku sezone res prave živahnosti v kupčiji ni bilo, vendar lahko računamo, da se je do konca oktobra, ko so se cene še kolikor toliko držale, prodalo iz prve roke kakih 70–80% pridelka. Ostalo se je polagoma prodajalo potem po znatno nižjih cenah in h koncu januarja je bilo neprodanih v prvi roki le še dobrih tisoč stofov. Celokupni pridelek našega hmelja v letu 1937 bo znašal okroglo 22.000 stofov, četudi smo ga že h koncu obiranja cenili le na kakih 20.000. Vzrok temu leži v okolnosti, da je bilo blago v letu 1937 sorazmerno precej težko in marsikateri hmeljar, ki je pridelal na mero precej manj, je imel v teži prav toliko kot prejšnja leta.

Povprečno ceno, ki smo jo dosegli v sezoni 1937/38, je pri opisanem poteku sezone težko ugotoviti. Vkljub temu pa, upoštevajoč vse merodajne okolnosti, moremo trditi, da je znašala kakih 17 do 19 din ali okroglo vsaj 18 din za kg.

Tak potek sezone, ko se gibljejo cene od zgoraj navzdol, je za razne zlorabe seveda najbolj pripraven. In vendar moramo priznati, da je

različnih zlorab bilo v pretekli sezoni manj kakor pa v tistih dobrih letih, ko so se cene gibale v naš prilogo.

Predvsem smo docela odpravili tisto nesrečno neprevzemanje nakupljenega hmelja, ki nas je hmeljarje tako silno peklo in prav gotovo tudi zelo kvarilo ceno. Saj so se prej dogajali primeri, da je kupec n. pr. potreboval 100 stofov hmelja, pa ga je mirne duše dal po svojih nakupovalcih nakupiti kar 150 stofov. Ko smo ga potem pripeljali, si je izbral potrebnih 100 stofov, ostalo pa je enostavno zvrigel, češ da ne odgovarja, pa smo ga lahko peljali domov ali pa prodali za vsako ceno drugemu kupcu, da si prihranimo neljubo sramoto. S polnim uveljavljenjem uzanc ter s strogo kontrolo prevzemanja na temelju zapečatenih vzorcev so take zlorabe postale nemogoče in tudi v pretekli sezoni je marsikateri kupec moral prevzeti nakupljeno blago, četudi bi ga rad zvrigel. Vsak hmeljar, ki se je tozadevno pritožil, je prišel do svoje pravice. Vsak? Da, vsak, ki se je u p r a v i - č e n o pritožil, ker je hotel kupec odkloniti prevzem blaga le zaradi tega, ker ga je nakupil preveč, ker je medtem nazadovala cena ali pa ker mu nakupovalci niso nakupili prave kakovosti. Seveda pa nihče ne more in ne sme siliti kupca, da prevzame blago, ki po komisijiski ugotovitvi ne odgovarja od obeh strank priznanemu vzorcu, ki je preveč vlažno ali pa celo že gorko. Poštenost pri kupčiji se mora zahtevati na obeh straneh in tudi pravica mora biti tako za prodajalca kakor tudi za kupca.

Različnih drugih zlorab se žal ni dalo tako temeljito preprečiti, ker je tozadevna zakonodaja vse preveč pomanjkljiva. Razlikarji, katerih škodljivo delovanje smo že lani natančneje opisali, tudi v sezoni 1937/38 niso mirovali ter so prišli bolj ali manj na svoj račun. In škoda, ki jo razlikarji ali prekupci povzročajo hmeljarjem, je zelo dalekosežna, ker te vprav ti najprej opetnajstijo in najbolj pritiskajo na cene sploh. Tudi z nakupovalci je križ in bo tudi to vprašanje treba temeljito urediti. Razni tekači in podtekači namreč še vedno skušajo priti na svoj račun in šušmarstvo ni izlepa kje tako razširjeno kakor vprav v hmeljski kupčiji. Kakor že omenjeno, je žal naša zakonodaja tozadevno precej pomanjkljiva, vendar bo vsekakor treba tudi na podlagi obstoječih zakonov najti pota in načine, da se vse razne zlorabe v hmeljski

Poravnajte naročnino!

kupčiji enkrat za vselej preprečijo. Saj končno le moramo priznati, da se je v tem pogledu že marsikaj izboljšalo in se bo menda le posrečilo tudi pri nas napraviti v hmeljski kupčiji red in obvarovati hmeljarje pred vsakovrstnim izkoriščanjem.

(Dalje prihodnjič.)

Razno

Sadeže hmelja iz Alzacije bodo uvažali v Vojvodino. Dobili bi namreč radi drugo vrsto hmelja, ki bo bolj odporna proti raznim boleznim in škodljivcem ter so se odločili za alzačana. Zaenkrat jih nameravajo uvoziti en vagon in so že zaprosili kmetijsko ministrstvo, da bi jim dovolilo carine prost uvoz teh sadežev in jim tudi nakazalo v to svrhu nekaj prispevka. Sadeže nameravajo razdeliti po 300–400 večjim in po 100–200 manjšim hmeljarjem.

Prisilna poraba domačega hmelja v Franciji. Kakor smo poročali, je že lani ob koncu avgusta bila izdana v Franciji naredba o obvezni porabi domačega hmelja, vendar tozadevni pravilnik ni bil izdan in je zato tudi naredba ostala le na papirju. V Journal Officiel z dne 10. februarja pa je objavljen tudi že predpis glede kontrole porabe hmelja v francoskih pivovarnah. Odstotek domačega hmelja, ki ga bo morala vsaka pivovarna porabiti, bo določen od celokupne potrebe prejšnjega pivovarskega leta; ta se bo določila vsako leto v času od 1.–10. julija. Uvoz inozemskega hmelja bo poslej dovoljen le na podlagi posebnega dovoljenja finančnega ministrstva, ki se bo izdalo po predhodnem mnenju kmetijskega ministrstva.

V Nemčiji ne bodo krčili hmeljskih nasadov, vsaj na silo ne. Pač pa bodo pospeševali znižanje površine hmeljskih nasadov na ta način, da bodo za opuščena hmeljišča izplačevali posebne nagrade. Istočasno pa si Nemčija tudi mnogo prizadeva povečati izvoz hmelja, zlasti v USA. Na vseh svetovnih tržiščih občuti namreč nemški hmelj hudo konkurenco, ki jo bo skušal na en ali drug način premagati.

Produkcija piva v USA je v letu 1937 znašala 68,202.054 hl proti 65,904.000 hl v letu 1936, lani torej za 2,298.054 hl ali 3½% več. Koliko je znašal konsum piva, smo poročali zadnjič. Kakor razvidno iz obeh poročil, se je lani navarilo 2,875.813 hl piva več, kakor pa se ga je popilo, dočim se je v letu 1936 navarilo 3,696.748 hl več.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Tudi zadnjih štirinajst dni je zanimanje in povpraševanje za vse vrste našega lanskega pridelka trajalo dalje in je prišlo tudi do nekaj večjih zaključkov. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar so se učvrstile in se je za boljše blago plačevalo 12–15 din, za najboljše pa tudi 16 in 17 din za kg.

Vojvodina: Položaj v hmeljski kupčiji je v glavnem nespremenjen in prav tako so ostale nespremenjene

Sušilnico (4 m²) Lorberjevo, proda po ugodni ceni Franc Korber, Orovavas, p. Polzela.

tudi cene. Na razpolago je le še slabše blago, za katero pa ni dosti zanimanja.

Češkoslovaška: Pri mirni tendenci povpraševanje in zanimanje na hmeljskem tržišču traja dalje za vse vrste, zlasti pa za dobro srednje in srednje blago. Kupuje se največ za prekomorski izvoz. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in notira lanski žateški pridelek slejkoprej 13–24 din, vendar je več zaključkov le za boljše blago po 18–22 din za kg. Oznamkovanih je doslej v Žatcu 65.318 tovorkov v čisti teži 78.296 stotov lanskega pridelka. Tudi hmelj iz Uštčka in Roudnic notira nespremenjeno 10–15 din za kg, vendar pride le sem ter tja do kakega zaključka in so cene le bolj nominalne.

Nemčija: Razpoloženje na hmeljskem tržišču je nadalje razmeroma mirno, zaključkov za domačo pivovarsko industrijo še vedno bolj malo in le za izvoz nekaj več. Cene so ostale v glavnem nespremenjene ter so deloma le bolj nominalne. Ker je ugotovljeno, da domača pivovarska industrija še ni krita, se vsekakor računa, da bo prej ali slej še morala poseči v kupčijo. Lanski pridelék iz prve roke polagoma prevzema NHPD.

Francija: V hmeljski kupčiji je pretežno bolj mirno razpoloženje ter le sem ter tja nekaj zanimanja in povpraševanja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar so deloma le bolj nominalne.

Poljska: V hmeljski kupčiji je razpoloženje slejkoprej pretežno mirno in je tudi prometa le malo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje za lanski pridelek 8–14 din za kg, kakršna je pač kakovost.

Belgija: Tendenca na tržišču je sicer nadalje mirna, vendar je bila zadnji čas precej bolj čvrsta. Prav tako so se tudi cene učvrstile in lanski pridelek notira sedaj Poperinghe do 10 din, letošnji v predprodaji za oktober–november pa 16–19 din za kg.

Anglija: Četudi je na hmeljskem tržišču razmeroma mirno, je vendar stalno nekaj povpraševanja in prometa. Ker je lanski domači pridelek popolnoma razprodan, je sedaj več zanimanja za starejše letnike in pa za lanski inozemski, zlasti jugoslovanski in ameriški hmelj.

Amerika: Tendenca na hmeljskem tržišču je čvrsta, ker je s strani pivovarske industrije zopet več povpraševanja, zlasti za boljše in najboljše blago. Tudi cene so se učvrstile in na tržišču notira domači pridelek lanski 15–18 din, predlanski 10–12 din in starejši letniki 6–8 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 43 do 53 din in predlanski 34–44 din za kg; iz prve roke pa se plačuje za lanski domači pridelek 11–14 din za kg. Ker izgleda, da bo prišlo končno le do uveljavljenja zakonskega načrta za vnovčevanje hmelja, ki ga je izdelal Mc Narry, je tudi za predprodajo letošnjega pridelka vedno več zanimanja in se plačuje do 16 din za kg; računa se, da je v Kaliforniji in Sacramentu večina letošnjega pridelka že prodana vnaprej.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, seveda ne vedno iz prve roke, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Spalt)	55	61
Anglija (Golding)	47	56
Češkoslovaška (Žatec)	23	36
(Uštěk)	15	19
Jugoslavija (savinjski)	17	29
(vojvodinski)	6	19
Francija (alzaški)	15	18
Poljska (wolinjski)	14	24
Amerika, domači (Oregon)	14	49
že zacar., inozem.	55	76
Belgija (Poperinghe)	10	16

Za razvedrilo

V brzvlaku.

Sprevodnik: »Ne držite vendar glave tako daleč ven skozi okno.«

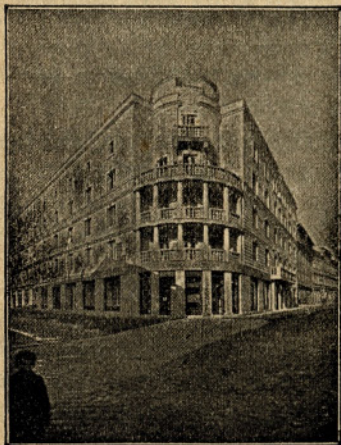
Potnik: »Kaj pa vas to briga?«

Sprevodnik: »Saj lahko poškodujete s svojo glavo železniški most.«

Krojač.

»Zakaj pa zahtevate vi za mojo suknjo več blaga kakor vaš tovariš iz Gosposke ulice?«

»To je čisto naravno: moji otroci so starejši kakor njegovi.«

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje Denar je prinjejal ožen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema

vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Popularno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.